

Emne: Principper og rammer for det lovmæssige tilsyn i dagtilbud 2019-2021.

Dato	Sagsbehandler	Direkte telefonnr.	Journalnr.
13-10-2019	Lene Vemmelund	768 150 85	28.06.08-A26-1-17

Indledning

Forvaltningen har på baggrund af erfaringerne foretaget en række administrative ændringer af konceptet. Den væsentligste ændring er, at konsulenterne fremover bruger en time i en udvalgt børnegruppe og derefter går rundt i hele institutionen. Den tidligere model med kun at se en børnegruppe gav ikke nødvendigvis et dækkende billede af hele institutionen.

Herudover er tilføjet større tydelighed om, hvad der konkret foretages observationer på baggrund af og retningslinjer for, at den seneste rapport og alle rapporter fra de sidste to år.

Rettelserne er behandlet og godkendt af Børne- og Familieudvalget den 3. oktober 2019.

Lovgivning og tilsynsopgaven generelt.

Vejle Kommunes Byråd er – jf. Dagtilbudslovens § 5 - forpligtiget til, at føre tilsyn med alle dagtilbud, oprettet efter Lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge. Tilsynet omfatter alle dagtilbud, hvori der indgår kommunal finansiering. Dagtilbudsafdelingen har ansvaret for, at tilsynet gennemføres.

Tilsynsforpligtigelsen retter sig både mod det indholdsmæssige i tilbuddene samt på hvilken måde opgaverne udføres i tilbuddene.

Tilsynet skal undersøge og vurdere, om tilbuddet i sin udformning bliver udført på en økonomisk og fagligt forsvarlig måde, herunder at det daglige pædagogiske arbejde lever op til de lovgivningsmæssige krav, der følger af Dagtilbudsloven og anden lovgivning samt kommunes og dagtilbuddets egne mål og rammer.

Tilsynet skal sikre, at kommunens tilbud praktiseres i overensstemmelse med lovgivningen på dagtilbudsområdet, og at den ydelse, dagtilbuddet leverer til forældre og børn, er i overensstemmelse med det serviceniveau, Byrådet har besluttet er gældende i kommunen.

Tilsynet omfatter alle daginstitutioner samt private pasningsordninger, hvori der indgår kommunal finansiering. Tilsynet omfatter således også tilbud, som Byrådet har overladt til private at drive.

Selvejende institutioner

Tilsyn med selvejende institutioner skal baseres på aftalen mellem den selvejende institution og Byrådet.

Som minimum omfatter tilsynet de forhold, som de kommunale og private daginstitutioner i kommunen er undergivet, samt tilsyn med, at driftsaftalens bestemmelser overholdes.

Puljeordninger

Samme forhold vedrørende tilsynet gør sig gældende for tilsynet med eksisterende puljeordninger som drives efter dagtilbudslovens §§ 101 og 102.

Der er flere funktioner, der er involveret i tilsynet med dagtilbud:

- Økonomiteamet (økonomisk tilsyn)
- Teknisk forvaltning (tilsyn med bygninger)
- Brandmyndighederne
- Det faglige og pædagogiske tilsyn (konsulenter fra dagtilbud)
- Arbejdsmiljø funktion (konsulent fra dagtilbud)
- Legepladskonsulenten (Teknisk forvaltning ift. byggetilladelse)

Der skal være entydighed om opgaverne overfor tilbuddene, herunder tydelighed og fokus omkring, hvornår der udføres rådgivning og vejledning, og hvornår der udføres tilsyn.

Rammer for tilsynet i Dagtilbud

Rammerne for tilsynet skal sikre systematik, der bidrager til, at der føres tilsyn med alle relevante elementer. Tilsynet i Vejle Kommunes dagtilbud er tilrettelagt således, at der er ensartethed i tilsynet for private og offentlige tilbud. Tilsynet vil dog uundgåeligt have forskelligt fokus på nogle områder, da de private f.eks. ikke er omfattet af Dialog- og aftalestyringen i dagtilbud.

Rammerne for tilsynet skal offentliggøres og være tilgængelige på Vejle Kommunes hjemmeside.

Ved fastsættelse af rammer og principper for det pædagogiske tilsyn lægges der vægt på, at det kommunale tilsyn med dagtilbuddene blandt andet skal medvirke til, at dagtilbud og forvaltning får et fælles billede af dagtilbuddets pædagogiske kvalitet samt hvilke udviklingsmuligheder der er for den fortsatte opgaveløsning og kvalitet.

Det fremgår ikke af lovgivning og vejledning, hvor ofte tilsynet skal gennemføres, men vejledningen beskriver, at Byrådet løbende skal påse, at det enkelte dagtilbud reelt påtager sig de opgaver, som kommunen har fastlagt i de opstillede mål og rammer, og at opgaverne løses på en sådan måde, at de vil opfylde de opstillede mål. Tilsynet vil derfor i vid udstrækning forudsætte en løbende dialog med dagtilbuddet om mål og metoder i tilbuddets arbejde.

Det pædagogiske tilsyn i Vejle Kommune

Dette notat gennemgår hvilke lovgivningskrav, der er til det pædagogiske tilsyn samt de rammer tilsynet skal udøves efter. Tilsynet med institutionerne/afdelingerne skal foregå dialogbaseret og sikre den fortsatte pædagogiske og kvalitative udvikling af den pædagogiske praksis. Tilsynet sker i en kvalificeret dialog mellem ledelsen (evt. suppleret med forældre- og medarbejderrepræsentanter) og udøveren af tilsynet.

I Dagtilbud i Vejle Kommune er det tre konsulenter, der har hovedansvaret for tilsynsopgaven. Konsulenterne har i øvrigt arbejdsfunktioner der indeholder rådgivning/vejlednings opgaver og samtidigt tilsyns opgaven med daginstitutionerne.

Det er derfor vigtigt, at konteksten for tilsynsopgaven er tydelig, således der ikke opstår misforståelser. Tilsyns konceptet er derfor udarbejdet således, at en ensartet systematik og vurderingsgrundlag i alle institutioner sikrer en ensartet behandling og størst muligt grad af uvildighed.

Tilsynsmodellens i Vejle Kommunes dagtilbud har to hovedformål:

- Den skal sikre, at Vejle Kommune lever op til Dagtilbudslovens bestemmelser og sætter dermed rammerne for byrådets (forvaltningens) kontrol af, om tilbuddene lever op til lovens krav og de lokale politikker og retningslinjer.
- Den skal skabe rammerne for en kvalificeret og forpligtende dialog mellem institutionerne og forvaltningen om kvaliteten i, udfordringer i og udvikling af opgavevaretagelsen i den enkelte enhed.

Modellen tager udgangspunkt i, at dagtilbuddene bedst udvikles i tillid, dialog og samarbejde mellem de involverede aktører, ligesom der er mulighed for at løse opgaverne forskelligt indenfor de rammer lovgivningen og Byrådet giver. Ligeledes skal tilsynet have et omfang, der kan håndteres af såvel institution som forvaltning.

Dette indebærer bl.a., at fokus og omfang af tilsynet kan variere fra institution til institution afhængigt af konkrete omstændigheder.

Følgende områder indgår som minimum i det pædagogiske tilsyn:

Den pædagogiske praksis

- I Vejle Kommune vil mål og metoder, aftale- og dialogstyring, politikker, retningslinjer og værdier indgå i dialogen og tilsynet.

Drøftelse af sprogresultater og børnenes læringsresultater.

Tilsyns konsulenterne trækker i H&H forud for tilsynet en Sprograpport og en Dialograpport for institutionen. Disse anvendes til at drøfte børnenes læring og progression samt institutionens eventuelle udviklings punkter i det pædagogiske arbejde.

Observation af Lege og læringsmiljøer.

I tilsynet indgår der konkret observation på to timer af institutionens lege- og læringsmiljøer. Der tages notater under observationerne som efterfølgende indgår i et to timers tilsynsmøde, hvor der er fokus på læringsfeedback om evidens baseret viden om høj kvalitets parametre i dagtilbud. Lederen af institutionen følger tilsynskonsulenterne i observationerne. Observationerne foregår ved, at den første time observerer tilsynskonsulenterne den samme børne gruppe og efterfølgende går tilsynskonsulenterne rundt i institutionen. Dette skal sikre et bredere blik for det pædagogiske miljø i hele institutionen.

Lege- og læringsmiljøvurdering.

I forbindelse med Den nye styrkede læreplan og læringsdage for alle medarbejdere og ledelse indgår dagtilbuds egen udarbejdede lege- og læringsmiljøvurdering i det pædagogiske tilsyn.

Personalets kvalifikationer

- Ved tilsynet skal det sikres, at personalet har de nødvendige kvalifikationer til at varetage de opgaver, der ligger i tilbuddene. Personalet skal kunne opfylde de målsætninger og opgaver, Byrådet og dagtilbuddet er forpligtiget til, samt de krav, der efter Dagtilbudsloven stilles til det pædagogiske arbejde.

Brugerundersøgelser

- I Vejle Kommune vil forældretilfredshedsundersøgelser indgå i tilsynet.

Herudover føres der tilsyn, når Dagtilbudsafdelingen modtager alvorlig kritik af den pædagogiske praksis, børnenes psykiske og fysiske omsorg, sikkerhed, hygiejne og ledelse af institutionen.

Der kan være flere forhold, der er udløsende for, at der opstår bekymring om opgaveløsningen. Det kan f.eks. være et stort antal ønsker om overflytning til andet dagtilbud, større personaleudskiftninger, højt sygefravær, henvendelse fra leder og medarbejdere om samarbejdsproblemer mm. En konkret bekymring foranlediger et struktureret samarbejde mellem forvaltning og leder - med henblik på løsning af de opståede problemer

Udførelsen af det pædagogiske tilsyn

Det pædagogiske tilsyn kan opdeles i fire forskellige former for tilsyn:

- Det faste ordinære tilsyn
- Det løbende tilsyn
- Det uanmeldte tilsyn
- Det udviklingsorienterede tilsyn

Ordinært tilsyn og metode

Fra 2018 benytter Dagtilbud i Vejle Kommune, Dialogmodulet samt sprogmodulet i Hjernen & Hertet (H&H), som er en IT-plattform fra Rambøll. Herudover er der i forbindelse med læringsdage om høj kvalitet i dagtilbud, i forbindelse med den Nye styrkede læreplan, igangsat en Lege- og læringsmiljøvurdering i dagtilbud som indgår i tilsynet.

Det lovmæssige tilsyn, med moduler anvendt i H&H, gælder for både kommunale, selvejende og private daginstitutioner.

1. Individuelt faste ordinære tilsyn

De pædagogiske konsulenter gennemfører hvert 2. år et systematisk og udviklingsorienteret tilsyn i alle daginstitutioner. Herudover vil forvaltningen sikre, at der som minimum gennemføres et længere besøg i alle enheder de øvrige år.

Planlægning af tilsynsbesøget

Planlægning af tilsynsbesøget varetages af Dagtilbudsafdelingens konsulenter.

Inden tilsynet udfylder institutionslederen et spørgeskema der relaterer sig til Dagtilbuds mål i Aftale- og Dialogstyring. Hver institutions har en sag i sbsys hvori eksisterende dokumenter, politikker mv., der er gældende i institutionen ligger. Desuden gennemføres en lege- og læringsmiljøvurdering blandt institutionens medarbejdere i form af en spørgeskemaundersøgelse.

Otte uger forud for tilsynsbesøget modtager institutionslederen en invitation med konkrete informationer om tilsynets indhold, fokus og omfang.

Forud for tilsynsbesøget har den pædagogiske konsulent forberedt mødet bl.a. via:

- Dagtilbuddets hjemmeside
- Dagtilbuddets udfyldte skemaer og rapporter i H&H
- Vurderet ud fra institutionens udfyldelse af Lege- og læringsmiljøvurderingen, hvilke temaer der skal fokuseres på i de observationer der indgår praksisnært i tilsynet.
- Andre relevante dokumenter tilknyttet institutionens tilsynssag i sbsys.

Observations temaer under tilsynet.

1. To konsulenter kommer for at observere dele af Lege- og Læringsmiljøet med afsæt i jeres udfyldte Lege og læringsmiljøvurdering for Dagtilbud i forbindelse med læringsdagene. Observationen tager udgangspunkt i udarbejdet skema med afsæt i forsknings resultater vedr. kvalitet i pædagogisk praksis. (EVA, SSTEW og ECERS-3).
2. Temaerne der observeres, er med udgangspunkt i evidens baseret viden omkring kvalitet i dagtilbud. Herunder en liste over konkrete temaer der observeres. (*skemaerne kan ses på intranettet under tilsyn*).
 - Observation af læring der understøtter og udvider barnets læring og kritiske tænkning.
 - Observation af inklusion og fællesskaber for børn i udsatte positioner.
 - Observation af atmosfære og interaktion børn og voksne imellem.
 - Observation af indretning med udgangspunkt i børnenes læringsbehov.
 - Observation af sproglige læringsmiljøer.
3. Af øvrige opmærksomheder vil tilsynskonsulenterne også forholde sig til Læreplanen, arbejdet med evaluering og feedback, organisering og struktur hvor alle børn kan være deltagende mv.

Tilsynsbesøg og –møde

Tilsynsbesøget tidsmæssige ramme er fire timer.

Tilsynsbesøget skal bl.a. opfattes som en mulighed for at få kvalificeret sparring og dialog om opgaveløsningen. Det skal samtidig give lederen mulighed for, at evaluere, om de valgte pædagogiske metoder – giver den ønskede effekt og opfylder de mål der er sat for det pædagogiske arbejde.

I tilsynsbesøget deltager institutionslederen, en medarbejderrepræsentant og en repræsentant fra forældrebestyrelsen.

Dialog og dokumentation af faste ordinære tilsyn

Afslutningsvis udarbejder den tilsynsførende en rapport, der formidler helhedsindtrykket af tilsynet. I denne afrapportering kan der indgås konkrete aftaler, opmærksomheds punkter og henstillinger som dagtilbuddet skal arbejde med.

Efterfølgende handleplan skal indsendes til både tilsynskonsulenterne samt dagtilbudschefen.

I tilfælde af, at der observeres uhensigtsmæssigheder fra medarbejdernes side, vil lederen blive kontaktet af tilsynskonsulenten for drøftelse af den videre proces.

Afrapportering

Rapporten danner grundlag for det næste besøg, for udviklingsarbejde og kommende indsatsområder. Rapporten anvendes i øvrigt, hvis besøget har givet anledning til opfølgning af konkrete forhold. Rapporten skal fremgå af institutionens hjemmeside.

Den seneste tilsynsrapport samt tilsynsrapporter to år tilbage, skal ligge på institutionens hjemmeside.

2. Det løbende tilsyn

Det løbende tilsyn er dialogbaseret om dagtilbuddets mål og metoder i det pædagogiske arbejde.

Tilsynet udføres med udgangspunkt i det daglige samarbejde og den personlige kontakt mellem forvaltning og dagtilbud.

Lederne sikrer kvaliteten i dagtilbuddet og har pligt til at informere forvaltningen om alvorlige hændelser af pædagogisk, samarbejds-mæssig, sikkerhedsmæssig eller økonomisk art.

Det løbende tilsyn foregår via strukturerede samarbejds- og udviklingsforløb mellem lederne og forvaltning - f.eks. ved:

- Ledermøder med forvaltning
- Områdeledermøder med forvaltning
- Lederudviklingssamtaler (LUS)
- Opfølgning på henvendelser fra forældre, ansatte eller andre samarbejdspartnere
- Institutionsbesøg foranlediget af særligt behov
- Projekter og udviklingsarbejde f.eks. Projekt Langtids Frisk / leder APV
- Deltagelse i kompetence og udviklingsforløb
- Actionslæringsgrupper med deltagelse fra forvaltningen
- Pædagogiske dage hvor de pædagogiske konsulenter deltager
- Arbejdsmiljø og Audit
- Økonomisk opfølgning
- Trivselsmålinger
- Forældretilfredshedsmålinger
- Sygefraværstatistik

3. Det uanmeldte tilsyn

Forvaltningen kan gennemføre uanmeldte tilsynsbesøg. Det kan ske på baggrund af forældrehenvendelse – eller fra en ansat i institutionen, forvaltning eller øvrige samarbejdspartnere.

Det kan desuden ske som en opfølgning på udviklingen i institutionen/afdelingen.

Uanmeldte besøg har til hensigt at undersøge og give et øjebliksbillede af de særlige forhold, der har givet anledning til det uanmeldte besøg.

4. Det udviklingsorienterede tilsyn

Det udviklingsorienterede tilsynet skal sikre og udvikle kvaliteten på dagtilbudsområdet.

Der arbejdes strategisk med f.eks. jobbytte mellem ledere og ledere samt mellem medarbejdere i institutionerne.

Formålet er, udover at videndele og inspirer hinanden, at drøfte, hvordan institutionens ledelse vil sikre gennemførelse af kommunale indsatsområder, opfyldelse af lovgivning mv.

Der er nedsat aktionslæringsgrupper med deltagelse af konsulenter fra dagtilbudsafdelingen, der arbejder målrettet med at implementere nye ledelsesperspektiver, "læring – Det er for børn" mv. Herudover afholdes der dialogmøder mellem Børne- og Familieudvalget og forældrebestyrelses- formændene en gang årligt. På dialogmøderne drøftes serviceniveau og fornyelse og udvikling på området.

Skærpet tilsyn

Hvis der ved et tilsyn viser sig, at tilbuddet ikke opfylder de krav, der stilles i lovgivningen og af Byrådet, skal institutionens ledelse efter henstilling fra forvaltningen, udarbejde en handlingsplan herfor, og forvaltningen vil efterfølgende føre et intensiveret tilsyn med institutionen, indtil kvaliteten er tilfredsstillende.

Hvis ledelsen ikke inden for en overskuelig fremtid retter op på forholdene vil kommunen gribe ind. Er der tale om selvejende eller private institutioner vil kommunen kunne opsige eller ophæve driftsaftalen eller trække godkendelsen tilbage.